

מונחי INCOTERMS (Intentional Commercial Terms)

מכירה ואספקת סחורה בסחר בינלאומי יכולה להתבצע במספר אופנים. ההבדל ביניהם, מלבד צורה ומועד התשלום עבור הטובין, הוא **אחריותו** וחבותו של כל צד, יבואן, יצואן או בא כוחם, למטען לאורך הדרך מחצר היצרן ועד לדלתו של היבואן. אחריות לאריות המטען, להובלת המטען ביבשה ובים, לתשלומי מכס ונמל ולביטוחו של המטען. ההוצאה הכספית כמובן נגזרת מאחריות זו.

מונחים המגדירים את סוגי החוזים בסחר הבינלאומי קיימים כבר שנים רבות. ה- [ICC](#) – לשכת המסחר הבינלאומי אספה והגדירה אותם כמונחים בינלאומיים הנקראים "מונחי INCOTERMS. המונחים אומנם קבועים אך מתעדכנים בהתאם לשינויים הטכנולוגיים ואחרים בעולם, כך יצאו מונחי INCOTERMS 2000 המתייחסים להעברת מסמכים בסחר הבינלאומי במסרים אלקטרוניים, וכן לחתימת שטר מטען בחתימה אלקטרונית.

הנקודות העיקריות המתייחסות להעברת אחריות בעסקה:

נטל ההוצאות – הנקודה בה עבר נטל ההוצאות מיצואן ליבואן

זיקת הביטוח – הנקודה בה הסיכון בטובין עובר מיבואן ליצואן

נטל הפעולות – הנקודה בה האחריות לביצוע פעולות להשלמת העסקה עוברת מהיצואן לקונה

להלן העיקריים שבמונחי INCOTERMS:

1. **Ex Works - EXW** אחריותו של היבואן על המטען הינה מפתח חצר היצרן. היבואן דואג לכל ההובלה והביטוח עד ליעד. כל סיכון מחצר היצרן ועד חצר היבואן הינה על היבואן.
2. **Free on Board- FOB** היבואן משלם למוכר עבור הסחורה והובלתה לנמל המוצא. אחריותו של היצואן היא מחצר היצרן ועד טעינת המטען לסיפון האונייה (מעבר למעקה האונייה) בנמל המוצא כולל תהליכי מכס בנמל המוצא. עלות ההובלה מנמל המוצא לנמל היעד, אחסנת המטען וביטוחו היא על היבואן. במקרה זה לקונה יש שליטה על מחירי ההובלה הימית ומחירי הביטוח מיציאת המטען מנמל המוצא.
3. **Cost Insurance Freight -CIF** "עלות ביטוח דמי הובלה". היצואן מוסיף את עלויות ההובלה והביטוח עד נמל היעד בחישוב מחיר הסחורה. כל סיכון עד נמל היעד הינו על היצואן. המזמין אחראי לפריקה, שחרור המטען והובלתו מנמל היעד עד לחצרו.
4. **Delivered Duty Paid – DDP** היצואן אחראי על העברת הסחורה עד דלת/מחסן היבואן. מחיר הסחורה כולל את כל ההובלות והביטוח, והסיכון בכל המסע על היצואן.

סוגי עסקאות נוספים:

1. **Free Carrier - FCA** - אחריות היצואן מסתיימת עם העברת הטובין לחזקת המוביל הימי בארץ המוצא, לאחר סיום תהליכי המכס.

- על היבואן חלה האחריות הביטוחית מנקודה זו ואילך.
2. **Free Alongside Ship - FAS** - אחריות היצואן מסתיימת עם העברת המטען לנמל המוצא וסיום הליכי מכס בנמל המוצא.
על היבואן חלה האחריות הביטוחית מנקודה זו ואילך.
3. **Cost and Freight - CFR** - היצואן משלם על הובלת הטובין עד נמל היעד. באחריות היצואן לבצע תהליכי המכס בנמל המוצא ולהתקשר עם מוביל ימי. אחריותו מסתיימת עם מעבר הטובין את דופן האוניה בנמל המוצא. מנקודה זו האחריות הביטוחית עוברת לקונה.
4. **Carriage Paid To - CPT** - האחריות הביטוחית של היצואן מסתיימת עם העברת הטובין לחזקת מוביל בין לאומי יבשתי/ימי/אווירי אשר אותו שכר ולו שילם את דמי ההובלה עד נקודת מסירה מוסכמת בארץ היעד.
5. **Carriage and Insurance Paid – CIP** - היצואן אחראי לטובין, להובלתם וביטוחם עד נקודה מוסכמת במדינת היעד.
על היבואן לשאת באחריות הביטוחית החל ממסירת הטובין למוביל הבינלאומי בארץ המוצא, ותהליכי השחרור מהמכס במדינת היעד.
6. **Delivered At Frontier - DAF** - מונח המשמש בעיקר למסירת טובין במסופים ומעברי גבול בין מדינות. אחריות היצואן להובלה הטובין עד נקודת המסירה שנקבעה. היבואן אחראי לבצע תהליכי מכס בנקודת הגבול וכן להוביל ולבטח את הטובין מנקודת הגבול ועד חצרו.
7. **Delivered Ex Ship - DES** - מונח המשמש הובלה ימית בלבד, האחריות הכוללת לטובין עוברת מהיצואן לקונה על סיפון האוניה בנמל היעד.
8. **Delivered Ex Quay - DEQ** - מונח המשמש הובלה ימית בלבד, האחריות הכוללת לטובין עוברת מהיצואן לקונה ברציף נמל היעד.
9. **Delivered Duty Unpaid - DDU** - הטובין נמסרים לקונה בנקודת מסירה מוסכמת במדינת היבוא. האחריות הכוללת על הטובין חלה על היצואן מלבד תשלומי המכס ותהליכי השחרור מהמכס במדינת היבוא.

